

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені
адмірала Макарова

Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра Теоретичних основ олімпійського та професійного спорту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему
РОЗВИТОК «ІНВАСПОРТУ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Виконала студентка 6541мз групи **Ковтко О.В.**
Керівник роботи: доцент, к.пед.н. **Адаменко О.О.**

Український центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт»

є спеціалізованою установою, створеною для реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту серед осіб із інвалідністю.

Миколаївський регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» працює з особами з інвалідністю чотирьох нозологій:

- порушення зору,
- ураження опорно-рухового апарату,
- порушення слуху та ПРФР.

Актуальність

Російська військова агресія створила численні труднощі та принесла глибокі суспільні й особистісні втрати для українських паралімпійців і дефлімпійців. Багато з них втратили свої домівки, тренувальні бази, а дехто став жертвою окупаційних методів.

Незважаючи на ці надзвичайні обставини, спортсмени продовжують цілеспрямовано тренуватися, прагнучи до участі в майбутніх Паралімпійських, Дефлімпійських іграх. Війна торкнулася кожного українського спортсмена з інвалідністю, призвівши до значних втрат: рідні стали жертвами конфлікту, а багато хто залишився без житла. Найбільших руйнувань зазнали Донецька, Херсонська, Запорізька, Сумська, Миколаївська та Харківська області.

В умовах воєнного стану спортсмени з інвалідністю докладають максимум зусиль для якісної підготовки до змагань, вражаючи силою волі та глибоким патріотизмом.

Мета дослідження здійснити теоретичний аналіз стану, проблем та перспектив розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в умовах воєнного стану.

Досягнення поставленої мети зумовлює вирішення наступних **завдань**:

1. На основі дослідження літературних джерел та мережі Інтернет здійснити теоретико-методологічний аналіз розвитку паралімпійського, дефлімпійського рухів та «Інваспорту» в Україні;
2. На основі вивчення нормативних документів, правових актів та щорічних звітів проаналізувати етапи розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану та динаміку показників розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю.
3. На основі анкетування спортсменів з інвалідністю визначити проблеми та сформулювати шляхи удосконалення діяльності Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану.

Об'єкт дослідження – організація навчально-тренувального процесу підготовки спортсменів з інвалідністю в Миколаївській області в період воєнного стану.

Предмет дослідження – стан, проблеми і шляхи удосконалення діяльності Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було використано наступні **методи дослідження**:

- аналіз науково-методичної літератури та джерел мережі Інтернет;
- контент-аналіз нормативно-правових документів функціонування системи «Інваспорт» в Україні;
- ретроспективний аналіз розвитку Паралімпійського, Дефлімпійського рухів в Україні;
- хронологічний метод, що дав можливість проаналізувати етапи розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в умовах воєнного стану;
- анкетування спортсменів з інвалідністю з метою виявлення проблем та формування шляхів удосконалення діяльності Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану.

У першому розділі

На основі дослідження літературних джерел та мережі Інтернет було здійснено теоретико-методологічний аналіз розвитку Паралімпійського, Дефлімпійського рухів та «Інваспорту» в Україні. Проаналізовано успіхи українських паралімпійців і дефлімпійців на Паралімпійських та Дефлімпійських іграх за період незалежності країни.

У рамках аналізу виступів збірної України на літніх і зимових Паралімпійських та Дефлімпійських іграх представлені дані про кількість здобутих золотих, срібних і бронзових нагород.

Починаючи з 1997 року учасниками Паралімпійських та Дефлімпійських ігор від Миколаївщини стали 49 спортсменів, які завоювали 84 медалі:

- 18 золотих;
- 21 срібні;
- 45 бронзові.

Призерами чемпіонатів світу стали 45 спортсменів, а 53 спортсмени стали переможцями і призерами чемпіонатів Європи.

За роки роботи Центру 12 спортсменів здобули статус Заслужених майстрів спорту України, 32 - Майстрів спорту України міжнародного класу, 31 Майстер спорту України та 35 кандидатів у Майстри спорту України.

У першому розділі

Розкрито основні напрями діяльності «Інваспорту» в Україні, а саме:

- створення системи підготовки спортсменів з інвалідністю для спорту вищих досягнень;
- підтримка видів спорту, в яких вони могли б демонструвати високі результати на змаганнях національного й міжнародного рівня;
- вдосконалення роботи спеціальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл для дітей з інвалідністю;
- вирішення питання вступу спортсменів з інвалідністю до вищих навчальних закладів для здобуття професії у сфері фізичної культури і спорту;
- організація змагань Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе».

Розкрито структуру управління «Інваспорт», що включає взаємодію між: Міжнародним паралімпійським комітетом, Міжнародним спортивним комітетом глухих, Міністерством молоді та спорту України, Національним комітетом спорту інвалідів України, Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» та його регіональних відділень, Всеукраїнськими спортивними федераціями осіб з інвалідністю з нозологій, а також осередків ДЮСШ, СДЮСШ в усіх областях України.

У третьому розділі

- Здійснено аналіз стану та розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану.
- Розкрито основні етапи розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану.
- Динаміку основних показників діяльності Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану наведено у таблиці 1, 2, 3, 4

Таблиця 1.

**Спортивна діяльність осіб з інвалідністю Миколаївського регіонального центру
з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період військового стану**

№	Види спорту	2021	2022	2023	2024	2025
1	Армрестлінг	2	5	5	7	9
2	Бадмінтон	2	2	2	2	2
3	Боротьба вільна	25	25	25	1	1
4	Боротьба греко-римська	10	10	10	28	28
5	Веслування академічне	-	-	-	1	1
6	Гольф	6	-	4	-	-
7	Дзюдо	6	6	6	6	-
8	Легка атлетика	88	88	88	36	36
9	Лижні перегони	1	1	1	-	-
10	Пауерліфтинг	14	14	14	12	13
11	Плавання	46	46	46	46	46
12	Риболовний спорт	4	4	4	12	12
13	Спортивні танці на візках	12	12	12	7	7
14	Стрільба кульова	2	2	2	2	2
15	Теніс настільний	87	87	96	76	76
16	Тхеквондо	1	1	1	-	-
17	Фехтування на візках	12	12	12	12	12
18	Футбол	21	21	21	32	32
19	Шахи	2	2	2	3	3
20	Шашки	2	2	2	2	2
Разом спортсменів		346	340	353	285	282

Таблиця 2.

**Участь спортсменів у змаганнях різного рангу та спортивних заходах
Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з
інвалідністю «Інваспорт» за період військового стану.**

№	Змагання і заходи	2021	2022	2023	2024	2025
1	Паралімпійські ігри, к-ть	6	1	-	9	-
2	Дефлімпійські ігри, к-ть	-	7	-	-	6
3	Міжнародні змагання, к-ть	14	8	15	11	19
4	Всеукраїнські змагання, к-ть	100	34	16	19	29
5	Обласні змагання та заходи, к-ть	335	-	286	282	103
6	Навчально-тренувальні збори, к-ть	98	83	71	61	53
7	Табори фізкультурно-спортивної реабілітації, РСЗ, к-ть	57	-	-	4	19
8	Кількість учасників	346	340	353	285	282

Таблиця 3.

Кількість медалей , отриманих спортсменами Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» за період військового стану

№	Нозології	2021	2022	2023	2024	2025
1	УОРА	169	23	93	78	76
2	ПРФР	5	-	2	-	4
3	Порушення слуху	105	26	13	1	2
4	Порушення зору	18	2	3	5	4
5	Загальна кількість	297	51	111	84	86

**Рекорди та присвоєні спортивні звання спортсменів Миколаївського
регіонального центру
з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» за період
військового стану**

№	Роки	Присвоєні спортивні звання	Рекорди
1	2021	1 МСУМК	4
2	2022	2 МСУМК, 3 МСУ	1
3	2023	2 МСУ	2
4	2024	1 ЗМСУ, 2 МСУМК, 2 МСУ	1
5	2025	2 ЗМСУ, 1 МСУ	1
Загальна кількість		3 ЗМСУ, 5 МСУМК, 8 МСУ	9

У четвертому розділі

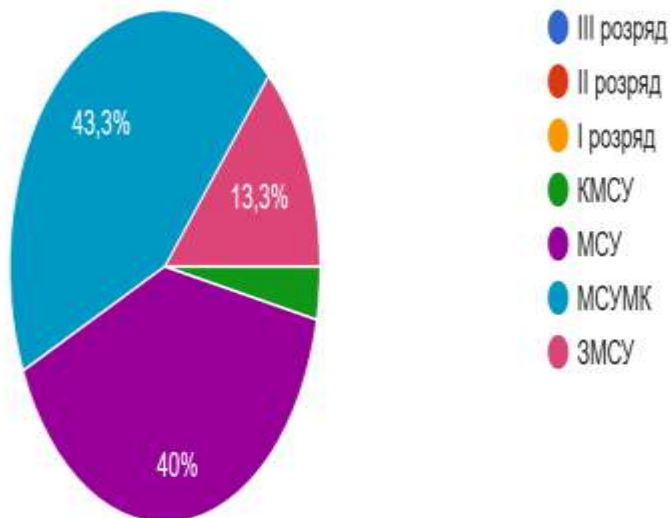
Було проведено анкетування серед спортсменів з інвалідністю з метою виявлення актуальних проблем і формування шляхів підвищення ефективності роботи Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в умовах воєнного стану.

Структура анкети містила чотири основні блоки:

- 1. Загальні питання, які допомогли визначити стать, вік, вид спорту та спортивний розряд респондентів.
- 2. Вплив воєнного стану на особисте життя, де з'ясовувалося, як нові умови позначилися на повсякденному житті та тренувальному процесі спортсменів.
- 3. У цьому блоці аналізувався вплив воєнного стану на якість фізкультурно-спортивної підготовки. Розглядалися умови тренувань, проблеми організації та участі в спортивних заходах.
- 4. Оцінка діяльності центру «Інваспорт». За допомогою п'ятибальної шкали респонденти оцінювали рівень організації тренувань, навчально-тренувальних зборів та змагань.

Який спортивний розряд Ви маєте

30 відповідей

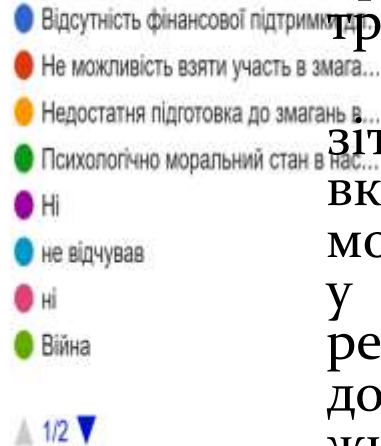
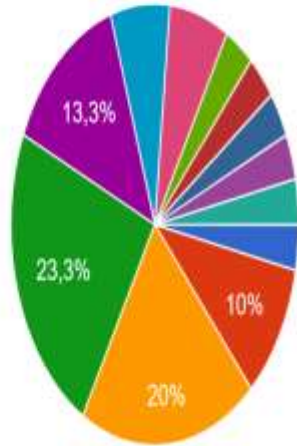

У дослідженні взяли участь 30 спортсменів, серед яких: 4 Заслужені майстри спорту України, 13 Майстрів спорту України міжнародного класу, 12 Майстрів спорту України та 1 кандидат у майстри спорту.

До опитування були залучені представники таких видів спорту, як пара плавання, пара настільний теніс, пара пауерліфтинг, легка атлетика, фехтування на візках, бадмінтон, греко-римська боротьба, вільна боротьба, футбол, пара-армрестлінг та кульова стрільба.

У другому розділі ми досліджували вплив умов воєнного стану на життя та діяльність спортсменів.

Якщо відчували, то вкажіть які
30 відповідей

Виявлено, що більшість учасників зазнали значних труднощів у зв'язку з війною, серед яких вимушене переселення до інших місць проживання або баз тренувань.

У цей період спортсмени зіткнулися з низкою потреб, включаючи фінансову та моральну підтримку, потреби у професійному розвитку, реабілітації та медичній допомозі, покращення житлово-побутових умов, а також соціального захисту.

Третій розділ було присвячено аналізу змін в організації тренувального процесу та участі у спортивних заходах в умовах воєнного стану

З'ясовано, що 70% респондентів були змушені переміщуватися на інші тренувальні бази. Проблеми з базами тренувань виникли у 46,7% опитаних, а 66,3% зазначили труднощі з забезпеченням систематичних тренувань в період війни.

Основні проблеми включали відсутність належних умов для тренувань, пошкодження бази тренувань, дефіцит тренерського складу та необхідність переїзду в інші міста.

У четвертому розділі було проаналізовано оцінку діяльності Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт».

За результатами опитування центр отримав високі оцінки по всіх напрямках своєї роботи: організації тренувань 80%, проведенні навчально-тренувальних зборів 86,7% та підготовці спортсменів до участі у змаганнях в умовах воєнного стану 90%.

Чи надавала вам допомогу «Інваспорт» в організації тренувань?
36 відповідей

Чи надавала вам допомогу «Інваспорт» в організації навчально-тренувальних зборів?
36 відповідей

Чи надавала вам допомогу «Інваспорт» в організації та участі в змаганнях?
30 відповідей

Отже, аналізуючи проблеми спортсменів, нами було сформульовано основні шляхи розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в умовах воєнного стану:

1. Покращення умов для тренування, організація навчально-тренувальних зборів, збереження та покращення матеріально-технічної бази тренувань спортсменів з врахуванням вимог їх нозологій. Створення безбар'єрності баз тренування. Забезпечення підготовки та участі спортсменів з інвалідністю у міських та обласних змаганнях, організація спортивних заходів серед людей з інвалідністю на високому рівні.
2. Збільшення фінансування на навчально-тренувальні збори та для придбання спортивного інвентарю. Відшкодування коштів за участь у змаганнях за кордоном. Надання фінансової підтримки провідним спортсменам з обмеженими можливостями для покращення їхніх виступів на всеукраїнських та міжнародних змаганнях.
3. Своєчасне інформування спортсменів щодо заходів, що організовує Миколаївський регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт».
4. Поширювати розвиток спорту серед людей з інвалідністю в регіонах. Посилювати і розширювати збірні команди молодими спортсменами. Проведення активних заходів для збільшення чисельності людей з інвалідністю, залучених до занять спортом і фізичною культурою.
5. Створення доступних і рівних умов для занять фізичною культурою, тренування та проведення спортивних заходів для людей з інвалідністю у міських спортивних закладах.
6. Організація спортивних і фізкультурно-реабілітаційних програм для підтримки фізичного та психологічного здоров'я осіб з інвалідністю.
7. Сприяння будівництву спортивних майданчиків і зон для загальної фізичної підготовки, а також забезпечення закупівлі тренажерів, спортивного інвентарю й обладнання для створення якісних умов занять спортом для людей з інвалідністю.
8. Підвищувати професійний рівень тренерів для роботи зі спортсменами різних нозологій.
9. Модернізація структури центру та пошук більш сучасних підходів та методів вирішення питань щодо документообігу.
10. Продовжувати роботу над створенням відділень для дітей з інвалідністю у дитячо-юнацьких спортивних школах. Вирішення питання щодо забезпечення регулярного оздоровлення спортсменів з інвалідністю у фізкультурно-реабілітаційних таборах міста та області.

Висновки

У кваліфікаційній роботі здійснено теоретичних аналіз стану, проблем та перспектив розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в умовах воєнного стану.

1. На основі дослідження літературних джерел та мережі Інтернет було здійснено теоретико-методологічний аналіз розвитку Паралімпійського, Дефлімпійського рухів та «Інваспорту» в Україні. Проаналізовано успіхи українських паралімпійців, дефлімпійців на Паралімпійських та Дефлімпійських іграх за період незалежності країни.

2. На основі вивчення нормативних документів, правових актів та щорічних звітів проаналізовано етапи розвитку Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану та динаміку показників розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю.

3. На основі анкетування спортсменів з інвалідністю визначено проблеми та сформульовано шляхи удосконалення діяльності Миколаївського регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» в період воєнного стану.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ